

Planeringsförutsättningar

för strategisk plan och budget 2023-2025

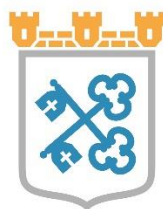
Vad är detta för dokument och hur ska det användas?

Planeringsförutsättningarna visar hur Luleå kommun vill omhänderta faktorer i vår omvärld, närvärld och invärld i ett kort tidsperspektiv (1-3 år).

Planeringsförutsättningarna ska efter beslutet av budgetutskottet den 26 april användas som grund för verksamhetsplanering i förvaltningar, nämnder, kommunala bolag och bolagsstyrelser.

I dokumentet finns information om arbetsprocessen samt utgångspunkter för budget och de nio övergripande målen till 2040. Alla underlag till planeringsförutsättningarna finns också samlade på hemsidan. [Strategisk plan och budget 2023 - Luleå kommun \(lulea.se\)](https://www.lulea.se/strategisk-plan-och-budget-2023)

Till planeringsförutsättningarna kommer även råd och anvisningar att finnas på intranätet. Råden kan användas i arbetet med verksamhetsplanering och anvisningarna ger information om tidplan och rapporteringar med mera.

LULEÅ KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning.....	3
Framtidens Luleå.....	3
Introduktion till kompetensförsörjning	6
Kompetensförsörjning	6
Introduktion till fullmäktiges nio övergripande mål till år 2040.....	8
Övergripande mål: Luleås invånare har en god och jämlik hälsa.....	9
Övergripande mål: Luleås invånare är delaktiga i samhällets utveckling.....	11
Övergripande mål: Luleås invånare har ett socialt, kulturellt och fysiskt aktivt liv	13
Övergripande mål: Luleås naturvärden finns kvar och har plats att utvecklas.....	15
Övergripande mål: Luleå har ingen påverkan på klimatet	17
Övergripande mål: Luleås invånare bor i ett gott grannskap.....	19
Övergripande mål: Luleås invånare har ett hållbart vardagsliv	21
Övergripande mål: Luleå är ett ledande nav för tillväxt och innovation.....	23
Övergripande mål: Luleås invånare har arbete	25
Introduktion till budgetramar 2023-2025.....	27
Budgetramar 2023–2025.....	28
Driftbudget 2023–2025.....	30
Investeringsbudget 2023–2025.....	31
Bilaga: Så styrs Luleå kommunkoncern och Årets planerings- och budgetprocess	32

Inledning

Luleå ska ha plats för minst 100 000 Luleåbor år 2040. Det framgår av kommunens nya översiktsplan. Det innebär att tempot kommer att skruvas upp. Bakgrunden är naturligtvis de stora industrisatsningarna i Norrbotten och Västerbotten. Men inte bara det.

Fler människor utgör ett större skatteunderlag och ökar bland annat efterfrågan av kommunal service, bostäder och kollektivtrafik. Befintliga företag kan växa, nya kan startas. Kommunen blir mer attraktiv för både inflyttare och invånare. Framför allt unga kvinnor ska uppleva Luleå som en attraktiv plats att leva och bo på.

Framtidens Luleå

Nu är vi på väg mot framtidens Luleå. Vi ska tillsammans skapa ett attraktivt, hållbart Luleå med Sveriges bästa service. Och plats för minst 100 000 Luleåbor.

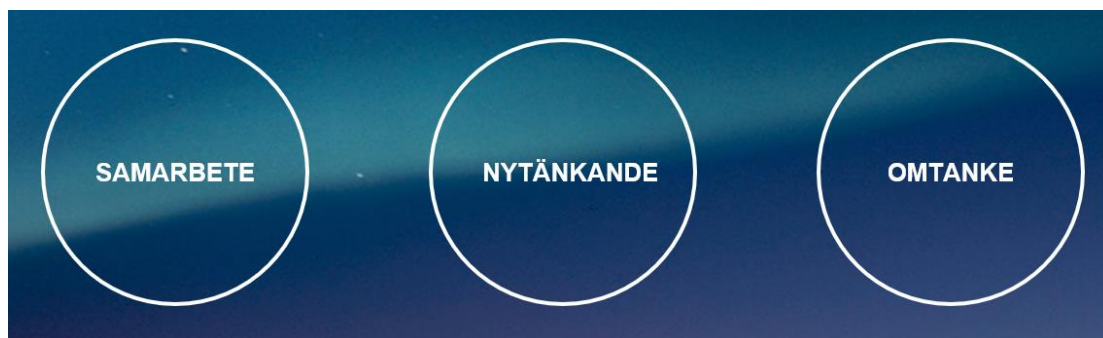

Samarbete, nytänkande och omtanke

Vi kommer framåt genom att leta efter nya lösningar och prova oss fram. Vi berättar öppet om framsteg, misstag och lärdomar.

Vi når resultat som bidrar till att lösa flera av utmaningarna, inte bara en i taget.

Vi arbetar tillsammans med andra och söker aktivt samarbete. Vi ger kunskap, förtroende och handlingsutrymme till varandra. Och vi gör det som leder till mer nytta för invånarna.

”Genom samarbete, nytänkande och omtanke skapar vi ett hållbart och attraktivt Luleå med plats för minst 100 000 luleåbor”.

Omvärld

Nedan är de insatser som senaste omvärldsrapporten prioriterade inför 2023.

Insatser som bidrar till:

- Att vi **minskar skillnader** mellan olika befolkningsgrupper och områden.
- Att vi ökar vår **kommunikation med invånarna** i syfte att nå deltagande och delaktighet.
- Att vi klarar av att öka den **biologiska mångfalden** med skydd, kunskap och samhällsplanering då tillgången till natur är en av våra unika kvaliteter.
- Att vi hanterar **klimatutmaningen** genom att öka farten i omställningen för ett Luleå utan klimatpåverkan.
- Att vi bygger och utvecklar **bostadsområden** som ger de goda mötena och inte delar upp oss i grupper.
- Att vi **samverkar** på nya och gamla sätt med civilsamhälle, näringsliv och universitet. Vi behöver tänka nytt tillsammans med andra för att klara samhällets omställning.

Övergripande initiativ för Framtidens Luleå

Olika politiska beslut har under de senaste åren gett uppdrag till kommundirektören att bland annat effektivisera, förändra och utveckla. Kommundirektören har valt att konkretisera uppdragen i sex initiativ (se bilden).

Initiativen är insatsområden där kommunfullmäktige vill se en större förflyttning för att nå de långsiktiga övergripande målen. Dessa är komplexa utmaningar som vi inte kan lösa utan att utforska och utveckla tillsammans inom kommunkoncernen och med andra aktörer.

Kommunstyrelsen leder och samordnar de strategiska initiativen genom sin förvaltning kommunstaben som har i uppdrag att driva, koordinera, stödja och följa upp arbetet för återrapportering till kommunfullmäktige.

Kort om syftet för de sex strategiska initiativen på övergripande nivå:

1. Accelererad samhällsomställning - För att möjliggöra industrins gröna omställning i Luleå och Norrbotten. Driva på för en hållbar tillväxt och samhällsomställning i nationell framkant.

2. Kompetensattraktion – För att öka inflyttningen och nå 100 000 luleåbor senast 2040. Bättre matcha utbud och efterfrågan av kompetens.
3. Förbättrat företagsklimat – För att ge näring till näringar och nå ett växande näringsliv. Fokusera på vår service och vårt bemötande.
4. Klimatneutral och naturpositiv – För att bli klimatneutral och ta ledningen i den gröna samhällsomställningen.
5. Smart kommun – För att skapa resultat som ligger i Sveriges framkant och nå samma eller bättre kvalitet till lägre kostnad samt nyttja digitaliseringens möjligheter.
6. Tryggast i Luleå – För att stärka det främjande och förebyggande arbetet för social hållbarhet.

Uppnå under 2023

Uppdrag till kommunstyrelsen:

Omhändertade initiativen som ger förutsättningar för kommunkoncernens arbete tillsammans med andra aktörer.

Uppdrag till alla verksamheter (nämnder*/bolagsstyrelser):

Bidra aktivt för att nå resultat i de strategiska initiativen som överensstämmer med verksamhetens grunduppdrag.

* exklusive valnämnd och kommunrevision

Introduktion till kompetensförsörjning

Alla våra 300 yrken har något gemensamt; vi har stor betydelse, vi gör skillnad och vi skapar värde och livskvalitet för kommunens 79 000 invånare. Med andra ord så spelar vi en viktig roll. Varje dag, året om, för Luleå.

Kompetensförsörjning

Omvärld

Idag arbetar cirka 1,2 miljoner människor i välfärden i Sverige. De kommande tio åren ökar antalet barn och äldre betydligt mer än de i arbetsför ålder. Det innebär att konkurrensen om arbetskraften på hela arbetsmarknaden kommer att tillta. Med omfattande gröna investeringar i ny och befintlig industri vänds världens blickar mot norra Sverige, vilket medför en stor samhällsomvandling. Detta påverkar vår organisation då en omfattande tillförsel av arbetskraft och nya medborgare kommer till Luleå som ska få god samhällsservice av våra välfärdsyrken.

Luleå kommun som arbetsgivare behöver attrahera och rekrytera nya medarbetare samt satsa på att behålla och utveckla nuvarande medarbetare och chefer. Inom ramen för kommunens strategiska mål ställs höga krav på samordnade metoder och rutiner för kompetensförsörjning. Att rekrytera, behålla och utveckla rätt kompetenser kommer att bli ännu viktigare när verksamheter utvecklas, konkurrens om arbetskraft och pensionsavgångar ökar.

Lokalt kan vi se följande (närvärld):

- Varumärket för platsen Luleå har stor betydelse för att locka nya medarbetare. Luleå är residensstad i Norrbotten och tillväxtmarknad för norra Skandinavien
- Luleå kommun, som en arbetsgivare på platsen Luleå, kommer att behöva rekrytera mellan 4 000 och 5 000 nya medarbetare fram till 2028
- Antalet i yrkesaktiv ålder minskar och kommer att fortsätta minska fram till 2030

Utmaningar

- Lyckas med att attrahera och rekrytera rätt kompetens när konkurrensen om arbetskraft ökar
- Behålla befintliga medarbetare som kan bidra med sin erfarenhet och kompetens
- Alla medarbetare och chefer ska ha förutsättningar att arbeta aktivt med att förbättra arbetsmiljön
- Utmana strukturer i Luleå kommuns organisation för att frigöra tid i chefers uppdrag för ett nära ledarskap
- Utveckla medarbetare och chefer att verka i och bidra till en tillitsbaserad organisation

Uppnå under 2023

Uppdrag till kommunstyrelsen:

Skapa förutsättningar för att åstadkomma nya arbetssätt i syfte att utveckla det kommunövergripande arbetet med att attrahera och rekrytera nya medarbetare.

Skapa förutsättningar för särskilda arbetsmiljöinsatser riktade mot kommunens medarbetare och chefer i syfte att behålla och utveckla kompetens.

Uppdrag till alla verksamheter:

I verksamhetsplanen vidta åtgärder för att möta kompetensförsörjningsutmaningarna i syfte att klara verksamhetens grunduppdrag.

Introduktion till fullmäktiges nio övergripande mål till år 2040

De övergripande målen beslutades av kommunfullmäktige i april 2019. Med ett beslut i september 2021 ändrades målåret från 2050 till 2040.

Huvudsyftet med de nio övergripande målen var att göra visionens hållbara utveckling tydligare och möjlig att följa.

Varje år följs utvecklingen i förhållande till de övergripande målen med hjälp av indikatorer. För varje indikator bedöms trend och en analys görs i förhållande till olika faktorer som kan vara kön, ålder, område, andra kommuner, riket med mera. Uppföljningen sker löpande under året, när uppgifterna finns, och presenteras på hemsidan.

Varje höst tas en rapport ut och en helhetsbedömning görs för varje mål. Då ställs frågan om målet kommer att nås. Bedömningen görs i förhållande till alla indikatorer för målet. Uppföljningsrapporten blir klar i november.

För att hantera de globala målen i Agenda 2030 gjordes en analys av de 169 delmålen i den globala agendan för att se hur de hörde ihop med våra nio övergripande mål.

De övergripande målen till 2040 är vårt sätt att omhänderta de globala målen i Agenda 2030.

Bilden visar de nio målens symboler

Övergripande mål: Luleås invånare har en god och jämlik hälsa

Målet syftar till att minska användningen av olika droger, alkohol & tobak, att öka den fysiska aktiviteten, att förebygga sjukdomar och att göra barns uppväxt så bra som möjligt.

Omvärldsrapport 2021

- Samhällen går isär och skillnaderna i välstånd och inkomst ökar
- Den politiska enigheten minskar
- Skolan är inte likvärdig och förskolans betydelse ökar
- Negativa attityder till nationella minoriteter
- Jämlikhet i nationellt fokus
- Pandemin avslöjade utsatta grupper skörhet
- Ökad individualisering och eget ansvar i fokus
- Mellanmänsklig tillit är kvar på en hög nivå i Sverige
- Organiserad kriminalitet använder välfärdssystemen

Lokalt kan vi se följande (närvärld):

Det är osäkert om målet kan nås till 2040.

De flesta indikatorerna visar en oförändrad utveckling. För att nå målet behövs ett fortsatt fokus på de faktorer som påverkar jämlikheten.

Målet följs med tio indikatorer, tre av dessa bedöms ha en positiv utvecklingstrend, sex har en oförändrad och en har en negativ trend.

Indikatorerna

Indikatorer med grön text visar en positiv trend, gul en oförändrad eller otydlig och röd har en negativ trend.

Andel 16-84 år som har bedömt sitt allmänna hälsotillstånd som bra eller mycket bra

Antal ohälsodagar per person

Medellivslängd som den beräknade livslängden vid födseln

Antal barn och unga placerade på annan plats än hemma

Barn i ekonomiskt utsatta hushåll

Andel vuxna med ekonomiskt bistånd i 10-12 mån under året

Antal polis- och sjukhusrapporterade trafikolyckor med personskador per 100 000 invånare

Andel barn, 1-5 år, inskrivna i förskolan

Bedömning av antalet individer med samma förvärvsinkomst

Alla underlag finns i fullständig version på hemsidan under Fakta blir utmaningar.
[Strategisk plan och budget 2023 - Luleå kommun \(lulea.se\)](https://www.lulea.se/strategisk-plan-och-budget-2023)

Utmaningar

- Minska socioekonomiska skillnader och utsatthet
- Ge likvärdiga förutsättningar
- Motverka ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa
- Aktivt förebygga beroendeproblematik
- Minska risker att utsättas för buller, föroreningar, kemikalier
- Jämlika och jämställda uppväxt- och livsvillkor
- Främja goda matvanor
- Ge förutsättningar för trygghet och tillit
- Motverka beteenden som hotar mänskliga rättigheter

Uppnå under 2023

Uppdrag till alla verksamheter:

I verksamhetsplanen hantera de utmaningar som överensstämmer med verksamhetens grunduppdrag.

Övergripande mål: Luleås invånare är delaktiga i samhällets utveckling

Målet syftar till att försvara demokratin, att öka möjligheterna till delaktighet, att driva dialoger och att nå en jämställd representation.

Omvärldsrapport 2021

- Mer digitalt tillgänglig information
- Riktad information som håller sig inom olika grupper
- Hög kännedom om alternativ
- Egen nytta i fokus och att ljuga offentligt är vanligt
- Extrema åsikter växer och sprids
- Destruktiv bild av sexualitet sprids till unga

Lokalt kan vi se följande (närvärld):

Målet kan inte nås till 2040.

För indikatorerna med positiv utveckling är trenden svag. För indikatorerna med negativ utveckling är trenden tydligt negativ. Det är också tydligt att vi ligger långt ifrån målet. För att nå målet behövs fokus på ökade möjligheter till delaktighet.

Målet följs med sex indikatorer, två av dessa bedöms ha en positiv utvecklingstrend, två en oförändrad och två en negativ trend.

Indikatorerna

Indikatorer med grön text visar en positiv trend, gul en oförändrad eller otydlig och röd har en negativ trend.

Andel som deltar i valet till kommunfullmäktige

Andel i årskurs 8 och år 2 på gymnasiet som tror sig ha stor möjlighet att själv föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen

Andel 16-84 år med avsaknad av tillit till andra

Vuxnas, 18-84 år, syn på möjligheterna att påverka

Andel dagar med föräldrapenning som tas ut av män

Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst

Alla underlag finns i fullständig version på hemsidan under Fakta blir utmaningar.

[Strategisk plan och budget 2023 - Luleå kommun \(lulea.se\)](https://www.lulea.se)

Utmaningar

- Förutsättningar för att bli och kunna vara ansvarstagande och demokratiska medborgare
- Motverka beteenden som hotar mänskliga rättigheter
- Systematisk och nära dialog med invånarna i alla utvecklingsfrågor
- Öka insyn och transparens
- Hantera nya krav på kommunikation
- Utveckla arbetet med barns rätt
- Stärka kvinnor och flickors möjligheter att bestämma

Uppnå under 2023

Uppdrag till alla verksamheter:

I verksamhetsplanen hantera de utmaningar som överensstämmer med verksamhetens grunduppdrag.

Övergripande mål: Luleås invånare har ett socialt, kulturellt och fysiskt aktivt liv

Målet syftar till att nå ett aktivt föreningsliv, att ge upplevelser, att öka möjligheterna att utöva och delta.

Omvärldsrappport 2021

- Teknik som förändrar fysisk aktivitet
- Barn och unga rör sig mindre och har längre skärmtid
- Ett föreningsliv med problem, minskat intresse av att engagera sig i föreningar
- Engagerade unga hittar inte vägar i föreningslivet
- Friluftsliv som ökar i betydelse, fler uppger att de varit ute i naturen
- Andelen som motionerar är oförändrad
- Digital kunskap har ökat i fler målgrupper, vilket har gett nya kontakter och tillgång till ett ökat utbud

Lokalt kan vi se följande (närvärld):

Målet kan inte nås till 2040.

För några av de med negativ utveckling är trenden starkt negativ. Enbart en indikator visar en starkt positiv trend. Målet kommer inte att nås utan en mängd olika typer av åtgärder.

Målet följs med nio indikatorer, en av dessa har för kort tidsserie för att trend ska kunna bedömas. Två av dessa bedöms ha en positiv utvecklingstrend, två en oförändrad och fyra har en negativ trend.

Indikatorerna

Indikatorer med grön text visar en positiv trend, gul en oförändrad eller otydlig och röd har en negativ trend.

Andel unga som tycker att det finns mycket att göra på fritiden

Andel i åk 7 som rör på sig minst en timme så de blir andfådda, tre gånger eller mer per vecka

Andel 16-84 år som under det senaste året deltagit i en eller ingen aktivitet

Andel 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 minuter per vecka (kan inte bedömas)

Betygsindex på kommunens motions- och idrottsanläggningar

Andel 16-84 år med ett BMI högre än 30

Lån från kommunala bibliotek, antal/inv

Betygsindex för utbud av kulturutbud

Elevplatser i musik- och kulturskola i förhållande till antalet elever, 7-15 år

Alla underlag finns i fullständig version på hemsidan under Fakta blir utmaningar.

[Strategisk plan och budget 2023 - Luleå kommun \(lulea.se\)](https://www.lulea.se/strategisk-plan-och-budget-2023)

Utmaningar

- Skapa ett intresse av att engagera sig och att delta
- Samverka med civila samhället
- Främja rörelse varje dag
- Brett utbud av kultur- och fritidsaktiviteter
- Förutsättningar för möten
- Motverka ofrivillig ensamhet

Uppnå under 2023

Uppdrag till alla verksamheter:

I verksamhetsplanen hantera de utmaningar som överensstämmer med verksamhetens grunduppdrag.

Övergripande mål: Luleås naturvärden finns kvar och har plats att utvecklas

Målet syftar till att stödja den biologiska mångfalden, att försvara våra viktiga resurser skogen & havet och att förstärka möjligheten att vara i naturen.

Omvärldsrapport 2021

- Naturen ges egna rättigheter och talan i rättsliga processer
- Gröna strukturer trängs ut vid exploatering för bostäder och verksamheter
- Skogar med höga värden avverkas eller bränns ner
- Växtzoner flyttar med förändringar i klimatet
- Ökande konflikter som handlar om naturens olika värden
- Minskning av pollinerande insekter
- Ekonomisk tillväxt som inte tar hänsyn till ekologiska värden

Lokalt kan vi se följande (närvärld):

Det är osäkert om målet kan nås till 2040.

Hälften av indikatorerna visar en svagt positiv utveckling men också att det krävs fler åtgärder för att nå målet.

Målet följs med sex indikatorer, tre av dessa bedöms ha en positiv utvecklingstrend, två en oförändrad och en har en negativ trend.

Indikatorerna

Indikatorer med grön text visar en positiv trend, gul en oförändrad eller otydlig och röd har en negativ trend.

Andel av markytan på öarna som är skyddade

Andel skyddad produktiv skogsmark

Andel skyddad natur

Andel exploaterad area av 100 m strandzon längs fastlandskusten

Andel sjöar med god ekologisk status

Andel vattendrag med god ekologisk status

Alla underlag finns i fullständig version på hemsidan under Fakta blir utmaningar.

[Strategisk plan och budget 2023 - Luleå kommun \(lulea.se\)](https://www.lulea.se/strategisk-plan-och-budget-2023)

Utmaningar

- Vara en förebild som markförvaltare
- Bevara och utveckla livsmiljöer och landskap
- Säkerställa god vattenstatus i hav, sjöar, älvar och vattendrag
- Begränsa spridning av skräp och skadliga kemikalier
- Värna och utveckla områden för rekreation och friluftsliv
- Nyttja naturens resurser på ett ansvarsfullt sätt
- Värna områden med höga naturvärden
- Ta hänsyn till ekosystemtjänster

Uppnå under 2023

Uppdrag till alla verksamheter:

I verksamhetsplanen hantera de utmaningar som överensstämmer med verksamhetens grunduppdrag.

Övergripande mål: Luleå har ingen påverkan på klimatet

Målet syftar till att vi ska bli energieffektivare, att öka användningen av förnybara bränslen, öka andelen hållbara färdsätt och att producera förnybar energi.

Omvärldsrapport 2021

- Temperaturökningen större än väntat
- Fler extrema väderhändelser som innebär stora kostnader
- Koldioxidhalten i atmosfären fortsätter att öka, den högsta på 1 miljon år
- Snabbt ökande elanvändning
- Växande ungdomsrörelse med global spridning som kräver politisk handling
- Tydligare kopplingar mellan klimatfrågan och de sociala, ekologiska och ekonomiska frågorna
- Städer, länder utlyser klimatnödläge och antar klimatlagar
- Domstolsärenden pågår i flera länder
- Svenskarna anser att klimatet är en mindre viktig samhällsfråga samtidigt som de sätter frågan högt upp när det gäller oro för framtiden

Lokalt kan vi se följande (närvärld):

Målet kan inte nås till 2040.

En av de negativa indikatorerna har en starkt negativ trend. För tre av indikatorerna är vi mycket sämre än andra kommuner. Det krävs flera mycket kraftfulla åtgärder för att nå utsläppsminskningar och ett fåtal av dessa bedöms vara på plats.

Målet följs med sex indikatorer, varav en inte går att bedöma. Två indikatorer bedöms ha en positiv utvecklingstrend, en oförändrad och två har en negativ trend.

Indikatorerna

Indikatorer med grön text visar en positiv trend, gul en oförändrad eller otydlig och röd har en negativ trend.

Utsläpp av koldioxid exklusive industri per invånare

Energianvändning per area i bostadshus

Energianvändning per invånare (kan inte bedömas)

Andel förnybara drivmedel i kollektivtrafiken

Andel miljöbilar av totalt antal bilar

Mängd lokalt producerad förnybar energi

Alla underlag finns i fullständig version på hemsidan under Fakta blir utmaningar.

[Strategisk plan och budget 2023 - Luleå kommun \(lulea.se\)](https://www.lulea.se/planering/budget-2023)

Utmaningar

- Minska utsläppen av klimatpåverkande ämnen för att uppfylla Parisavtalet och de mål EU, Sverige och Luleå har satt upp
- Minska effekterna av klimatförändringen
- Teknik och innovation för ett klimatsmart och cirkulärt samhälle
- Säkerställa både storskalig och småskalig energiproduktion som är förnybar
- Öka medvetenhet och viljan för den förändring som måste till
- Stimulera energieffektivisering
- Nå ett fossilbränslefritt transportsystem

Uppnå under 2023

Uppdrag till alla verksamheter:

I verksamhetsplanen hantera de utmaningar som överensstämmer med verksamhetens grunduppdrag.

Övergripande mål: Luleås invånare bor i ett gott grannskap

Målet syftar till goda bostadsområden, att öka tryggheten, att bo nära till service och skola samt en ökad tillgänglighet för alla.

Omvärldsrapport 2021

- Ökad otrygghet vid händelser som skjutningar, sprängningar etc
- Mötesplatser i bostadsområdet förfaller eller tas bort och granngemenskapen minskar
- Den digitala gemenskapen utgår inte från grannskapet
- Utbudet av service minskar i utsatta områden samt på glesbygden
- Människor lever i helt olika grannskap med ökande "bostadsklyftor"
- Utökad kommunalt ansvar för brottsförebyggande arbete
- En ny "grön" våg med utflyttning från storstaden till mindre städer
- Ändringar i skattesystem och demografi

Lokalt kan vi se följande (närvärld):

Det är osäkert om målet kan nås till 2040.

Den samlade bilden är att utvecklingen är svår att se och många av indikatorerna har en långsam utveckling. Målet behöver en utvecklade analys och förmodligen andra indikatorer. Fokus på att skillnaden mellan könen när det gäller trygghet och på andelen som rekommenderar en flytt till Luleå kommun behövs.

Målet följs med tolv indikatorer, varav en av inte kan bedömas. Två indikatorer bedöms ha en positiv utvecklingstrend, sju en oförändrad och två en negativ trend.

Indikatorerna

Indikatorer med grön text visar en positiv trend, gul en oförändrad eller otydlig och röd har en negativ trend.

Trygghetsindex

Andel invånare (16-84 år) som ibland eller ofta avstår från att gå ut på grund av rädsla

Antal anmälda våldsbrott på 100 000 invånare

Andel vuxna (18-84 år) som rekommenderar andra att flytta till Luleå

Antal stadsdelar och samlande byar med minst 10 % som är utrikesfödda

Antal bostäder per 1 000 invånare

Antal lägenheter i nybyggda hus

Antal nya bostäder som kan byggas med stöd av gällande detaljplaner den 31 dec per 1000 invånare (kan inte bedömas)

Andel stadsdelar och samlande byar med dagligvarubutik

Andel barn, 1-5 år, som bor inom 500 meter från förskola

Boendes medelavstånd till skyddad natur (naturresevat och biotopskyddsområde)

Fördelning småhus, bostadsrätter och hyresrätter

Alla underlag finns i fullständig version på hemsidan under Fakta blir utmaningar.

[Strategisk plan och budget 2023 - Luleå kommun \(lulea.se\)](https://www.lulea.se/strategisk-plan-och-budget-2023)

Utmaningar

- Utveckla en infrastruktur för hållbart resande
- Lösningar för ett tryggt och självständigt liv i alla åldrar
- Miljöer som förebygger segregation och ökar gemenskap
- Levande landsbygd
- Infrastrukturer för vattenförsörjning och avloppshantering
- Bevaka kulturarvets värden samt byggnader och platser som visar vår historia
- Bygga hållbart och underhåll av byggnader och infrastrukturer
- Blanda bebyggelse och upplåtelseformer
- Trygga och säkra gång- och cykelstråk
- Verka för en närhet till mötesplatser och service

Uppnå under 2023

Uppdrag till alla verksamheter:

I verksamhetsplanen hantera de utmaningar som överensstämmer med verksamhetens grunduppdrag.

Övergripande mål: Luleås invånare har ett hållbart vardagsliv

Målet syftar till att öka mängden närproducerat, att effektivisera resursanvändningen, att minska avfallsmängderna, att öka återbruk och återvinning.

Omvärldsrapport 2021

- Egen odling, REKO-ringar ökar i omfattning och efterfrågan på närproducerad mat
- Fokus på elfordon och en svagare utveckling av andra fossilfria drivmedel
- Internethandeln ökar och den fysiska handeln minskar
- Återbruk och återanvändning i ökat fokus
- Fler väljer att minska sin tid för lönearbete och att minska sin konsumtion
- Fordonens årliga körsträckor minskar
- Unga söker sig till platser och företag som har en tydlig agenda för hållbarhet

Lokalt kan vi se följande (närvärld):

Det är osäkert om målet kan nås till 2040.

Flera indikatorer visar en svagt positiv utveckling. Indikatorer kopplat till resande har påverkats av pandemin, vid bedömning har hänsyn tagits till detta. Ett fortsatt fokus på resor och resvanor behövs för att nå målet.

Målet följs med elva indikatorer, varav en inte kan bedömas. Sju av dessa bedöms ha en positiv utvecklingstrend, två har en oförändrad trend och en med negativ trend.

Indikatorerna

Indikatorer med grön text visar en positiv trend, gul en oförändrad eller otydlig och röd har en negativ trend.

Antal resor med kollektivtrafik per invånare

Andel bilresor kortare än 4 km (som förare)

Total mängd (kg) insamlat hushållsavfall, inkl producentansvar, per invånare

Andel resor med gång, cykel eller buss

Antal dygn med kvalitetsproblem för dricksvattnet (kan inte bedömas)

Total elavbrottstid per kund (SAIDI) för långa avbrott, minuter/kund.

Körd sträcka med bil per invånare

Cykelvägssträcka (meter) statlig, kommunal och enskild per invånare

Andel jordbruksmark som brukas med ekologiska metoder

Inköpskostnaden för ekologiska livsmedel i förhållande till totala inköpskostnad för livsmedel

Andel invånare som bor med en hållplats inom 500 m

Alla underlag finns i fullständig version på hemsidan under Fakta blir utmaningar.

[Strategisk plan och budget 2023 - Luleå kommun \(lulea.se\)](https://www.lulea.se)

Utmaningar

- Levande landsbygd
- Använda resurser cirkulärt
- Utveckla möjligheter att dela olika resurser
- Ge förutsättningar för hållbar konsumtion och en förändring av konsumtionsmönster
- Främja lokal produktion av mat, energi och råvaror
- Öka återanvändning och återvinning

Uppnå under 2023

Uppdrag till alla verksamheter:

I verksamhetsplanen hantera de utmaningar som överensstämmer med verksamhetens grunduppdrag.

Övergripande mål: Luleå är ett ledande nav för tillväxt och innovation

Målet syftar till att få fler företagare i nya branscher, att utveckla teknik för framtiden, att bygga hållbart, att nå ett gott företagsklimat och att öka digitaliseringen.

Omvärldsrapport 2021

- Rutiner, tillsyn med flera arbetssätt ersätts av robotar och automatisering
- Digitalisering som ökar samhällets sårbarhet
- Digitalt språng som har ökat mognad och tvingat fram beteendeförändringar
- Industrins omställning och investeringar för minskad klimatpåverkan
- Nya affärsmodeller växer fram
- Ökad tillgång till digitala verktyg och bredband

Lokalt kan vi se följande (närvärld):

Målet kan nås till 2040.

Indikatorerna visar på en positiv utveckling. För att nå målet behövs fortsatt arbete med att ge förutsättningar för tillväxt och innovationer.

Målet följs med åtta indikatorer, varav en inte kan bedömas. Fem av indikatorerna har en positiv utvecklingstrend och två en oförändrad eller otydlig trend.

Indikatorerna

Indikatorer med grön text visar en positiv trend, gul en oförändrad eller otydlig och röd har en negativ trend.

Andel sysselsatta i kunskapsintensiva företag

Företagares bedömning av service i myndighetsutövning

Antal nyregistrerade företag

Totalt antal arbetstillfällen (dagbefolkning)

Omsättning i aktieföretag

Utgifter för egen och utlagd FoU (kan inte bedömas)

Andel hushåll med tillgång till bredband om minst 100

Mbit/s

Andel nettoinpendlare av totalt antal förvärvsarbetare

Alla underlag finns i fullständig version på hemsidan under Fakta blir utmaningar.

[Strategisk plan och budget 2023 - Luleå kommun \(lulea.se\)](https://www.lulea.se/strategisk-plan-och-budget-2023)

Utmaningar

- Förutsättningar för ett hållbart näringsliv
- Samverkan med näringslivet för en omställning
- Samverka med forskning för att hitta nya lösningar
- Omvärldsbevaka för att hitta framtida utmaningar
- God tillgång till digital infrastruktur
- Innovationer och digital teknik för att lösa utmaningar

Uppnå under 2023

Uppdrag till alla verksamheter:

I verksamhetsplanen hantera de utmaningar som överensstämmer med verksamhetens grunduppdrag.

Övergripande mål: Luleås invånare har arbete

Målet syftar till att ha en hög kunskapsnivå, ha bra och tillgängliga områden för arbetsplatser, att ge möjligheter till praktik och validering av kompetens.

Omvärldsrapport 2021

- Hög sysselsättningsgrad och låg arbetslöshet
- Stora investeringar som ger fler jobb
- Svårare att rekrytera, vissa kompetenser saknas helt
- Längre arbetsliv
- Robotiseringen och arbete på distans ökar
- Långtidsarbetslösa och unga har svårare att komma in på arbetsmarknaden
- Unga söker sig till arbetsgivare som stämmer med deras värderingar
- Mer negativ bedömning av den svenska ekonomin
- Demografisk förändring med ökad andel äldre

Lokalt kan vi se följande (närvärld):

Målet kan nås till 2040.

Flera av indikatorerna visar en positiv utveckling. För att säkert nå målet behövs ett fortsatt fokus på behöriga elever, fler nyanlända i arbete och fler invånare.

Målet följs med nio indikatorer, sex av dessa bedöms ha en positiv utvecklingstrend och tre har en oförändrad eller otydlig trend.

Indikatorerna

Indikatorer med grön text visar en positiv trend, gul en oförändrad eller otydlig och röd har en negativ trend.

Andel förvärvsarbetande, 20-64 år, i november månad

Antal invånare

Antal utflyttade och emigrerade

Andel unga, 17-24 år, som varken arbetar eller studerar

Andel elever i åk 9 som är behöriga att söka till yrkesprogram

Andel gymnasieelever med examen inom fyra år, folkbokförda i Luleå kommun

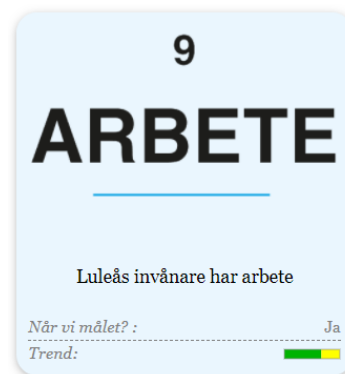
Andel elever på SFI (Svenska för invandrare) som klarat minst två kurser på studievägen av nybörjare två år tidigare

Andel som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar)

Andel, 25-64 år, som har eftergymnasial utbildning

Alla underlag finns i fullständig version på hemsidan under Fakta blir utmaningar.

[Strategisk plan och budget 2023 - Luleå kommun \(lulea.se\)](https://www.lulea.se/strategisk-plan-och-budget-2023)

Utmaningar

- Möjligheterna att få arbete
- Trygga, inkluderande och inspirerande lärmiljöer
- Tidiga insatser för bästa skolresultat och fler i arbete
- Rekrytera, attrahera och behålla kompetens
- En attraktiv och diversifierad arbetsmarknad
- Hållbar ekonomisk tillväxt
- Vetenskaplig samverkan
- Kunskap om hållbar utveckling
- Livslångt lärande och stärkt stöd till personer långt ifrån arbetsmarknaden

Uppnå under 2023

Uppdrag till alla verksamheter:

I verksamhetsplanen hantera de utmaningar som överensstämmer med verksamhetens grunduppdrag.

Introduktion till budgetramar 2023-2025

Långsiktiga finansiella mål

Kommunfullmäktige har 2013, i enlighet med Kommunallagen 11 kap 1 §, fattat beslut om policy för ["God ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv"](#) med finansiella mål för ett längre tidsperspektiv. Det finns fyra långsiktiga finansiella mål:

- *En balanserad budget och flerårsplan utan skattehöjning*
Det ekonomiska resultatet ska garantera servicenivåer även för nästkommande generation utan att den ska få en högre skatt.
- *Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2 %*
Ett ekonomiskt överskott ger förutsättningar för att långsiktigt finansiera investeringar, pensionsåtaganden och klara av oförutsedda kostnader.
- *Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 %*
Att finansiera investeringar med lån innebär på sikt ökade finansiella kostnader.
- *Soliditeten skall vara oförändrad*
Soliditeten visar hur stor del av verksamheten som finansierats med eget kapital.

Budgetprocessen

En kommun ska varje år, enligt Kommunallagen 11 kap 5 §, upprätta en budget, budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Luleå kommun beslutar om preliminära ekonomiska ramar i april, därefter beslutas de slutgiltiga ramarna i november. Budgeten baseras bland annat på en skatteunderlagsprognos och pensionsprognos. Kommunen använder sig av de senaste prognoserna i budgetarbetet vilket innebär att siffror justeras utifrån de nya prognoserna i oktober innan den slutgiltiga ramen tas i november. De preliminära ramarna ska efter beslutet i april användas som grund för förvaltningars och några av de kommunala bolagens verksamhetsplanering.

Utmaningar

En framåtblick visar dock att kommunen och dess bolag behöver uppnå resultatnivåer som är långsiktigt hållbara för att möjliggöra tillväxtambitionerna. Om kommunen inte effektiviserar sin verksamhet kommer resultatet i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag inte uppgå till minst 2 % för åren 2023–2025. Vilket får effekter av att långsiktigt inte kunna finansiera investeringar, pensionsåtaganden och att klara av oförutsedda kostnader. För planperioden finns en medveten satsning på investeringar för målgruppen barn och unga. Vidare finns engångskostnader i form av skolmoduler på Hertsön, det finns även vissa osäkerhetsfaktorer för pensionskostnaderna när det gäller det nya pensionsavtalet från år 2023. I och med det osäkra läget på räntemarknaden finns det inräknat en befarad räntehöjning. Även de demografiska förändringarna, med framför allt fler äldre över 80 år, är utmaningar i verksamheterna och påverkar ekonomin. Ökade avskrivningar och eventuella ökade räntekostnader tillsammans med ökade volymer, kommer att påverka driftsbudgeten framgent. Därför kommer nämnderna och verksamheterna även

fortsättningsvis att behöva vidta åtgärder för återhållsamhet kombinerat med fortsatt effektivisering och förändrade arbetssätt bland annat med hjälp av digitalisering.

Budgetramar 2023–2025

Verksamhetens nettokostnader och avskrivningar

Förvaltningars/nämnders kommunbidrag för åren 2023–2025 baseras på Strategisk plan och budget 2022–2024. Budgeten har räknats upp med ett prisindex och en demografisk modell för äldreomsorg och utbildningsverksamhet. Budget för ökade driftkostnader kopplade till exploatering av nya områden (nya vägar, gång- och cykelvägar samt grönytor) räknas fram av stadsbyggnadsförvaltningen via en fastställd volymmodell. I budgeten finns kostnader för löneökningar med, detta anslag finns på finansförvaltningen och fördelas ut i takt med att löneavtalen blir klara. Kostnader för pensioner beräknas utifrån prognoser från KPA. I budgeten finns också kapitalkostnader som avskrivningar och internränta för planerade anläggningstillgångar.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Som underlag för skatteintäktsberäkningen ligger SKR:s prognos i februari. SKR räknar med en starkare utveckling av skatteunderlaget år 2023 men svagare under 2024 och 2025. Det innebär en svagare sysselsättningsutveckling under 2023 och framåt. Nästa skatteunderlagsprognos från SKR presenteras den 28 april 2022.

Beräkningen av skatteintäkterna bygger på en befolkningstillväxt på cirka 400 personer per år enligt framtagna prognos från SCB som baseras på befolkningens mängd i Luleå kommun år 2021. Kommunkattan för 2023 föreslås uppgå till 22,50 kronor per skattekrana (1 skattekrana = 100 kronor). Målet för åren 2024 och 2025 är en oförändrad skattesats.

Finansiella intäkter och kostnader

För åren 2023–2025 kommer ingen utdelning från de kommunala bolagen att räknas in i budgeten. Räntekostnader för upplåning ökar jämfört med tidigare år, så även räntan på kommunens pensionsskuld.

Resultatbudget 2023–2025

Resultatbudgeten visar på ett positivt resultat för år 2023 med 100 miljoner kronor. För år 2024 blir det budgeterade resultatet positivt med 55 miljoner kronor och för år 2025 blir resultatet positivt med 19 miljoner kronor.

Verksamhetens nettokostnader före finansiella poster visar på att år 2023–2025 blir nettokostnaderna för verksamheten bättre än intäkterna av skatt, generella statsbidrag och utjämning med 125 miljoner kronor, 107 miljoner kronor respektive 83 miljoner kronor.

Luleå kommun har ett långsiktigt finansiellt mål om att årsresultatets andel av skatt och statsbidrag ska vara minst 2 %. Målet beräknas inte nås något av åren, år 2023 1,9 % (100 miljoner kronor) år 2024 1,0 % (55 miljoner kronor) och år 2025 0,3 % (19 miljoner kronor).

Tabellen nedan visar preliminära budgetramar för hela kommunen

Resultatbudget (mnkr)	År 2023	År 2024	År 2025
Nettokostnad	-4 857	-5 050	-5 197
Avskrivningar	-383	-389	-421
Verksamhetens nettokostnad	-5 240	-5 439	-5 618
Skatteintäkter	4 675	4 816	4 977
Generella statsbidrag	690	730	724
Verksamhetens resultat	125	107	83
Finansiella intäkter	12	12	12
Finansiella kostnader	-37	-64	-76
Resultat	100	55	19

Driftbudget 2023–2025

För beräkningen av nämnders budget används flera utgångspunkter och antaganden som de finansiella målen, befolkningsprognosen, demografisk kompensation, utvecklingen av pensioner och skatter.

För varje nämnd ska en resultatutjämningsfond (RUF) finnas för att hantera över- och underskott. Utöver dessa utgångspunkter och antaganden finns även tidigare beslut att ta hänsyn till.

I budget 2023–2025 föreslås följande uppräknings, effektiviseringar och prioriteringar:

- Kompensation för lönerrevisioner och prisuppräknings
- Kompensation för demografisk volymökning för socialnämnd samt barn- och utbildningsnämnd
- Kompensation enligt volymmodell för stadsbyggnadsnämnd
- Hertsöbadhus driftkostnader 15,2 miljoner kronor från 2024
- Skolstruktur driftkostnader 15 miljoner år 2024 och 25 miljoner kronor från 2025
- EU-valet 1,6 miljoner i merkostnad 2024
- Kommunstaben Kuleå driftspengar 0,5 miljoner
- Stadsbyggnadsnämnden
- Porsöcentrum driftskostnader renovering, 1,5 miljoner från 2023 (budgeterat inom finansförvaltningen tills kapitalkostnaden är fastställd)
- Återvinningscentralen kapitalkostnader 1,5 miljoner
- Gata ändrade avskrivningstider 8 miljoner
- Utökad drift pga. ny-/reinvestering av lekplatser, säkra skolvägar, Teaterkajen samt utegym totalt 1,9 miljoner från år 2025
- Moduler Hertsöskolan 17 miljoner år 2023 och 2024

Tabellen nedan visar preliminära budgetramar fördelat per nämnd

Driftbudget (mnkr)	År 2023	År 2024	År 2025
KS/Kommunstaben	271	273	276
KS/Arbetsmarknadsförvaltning	104	106	106
KS/Räddningstjänst	68	68	68
KS/Kollektivtrafik	151	159	164
Barn- och utbildningsnämnd	1 922	1 924	1 935
Kultur- och fritidsnämnd	326	330	334
Miljö- och byggnadsnämnd	24	24	24
Socialnämnd	1 836	1 867	1 884
Stadsbyggnadsnämnd	242	255	244
Kommunrevision	3	3	3
Valnämnd	0	2	0
Överförmyndarnämnd	10	10	10
Summa nämnder	4 956	5 021	5 048
Beslutade ramar enl SPB 2022-2024	4 912	4 961	4 961
Förändringar sedan SPB 2022-2024	44	60	87
Förändringar finansförvaltning (lön, pension, avgifter m.m.)	-99	29	149
Nettokostnader exkl avskrivningar	-4 857	-5 050	-5 197

Investeringsbudget 2023–2025

Utgångspunkterna för investerings- och exploateringsbudget för 2023–2025 visar planeringen kopplade till olika byggnader och anläggningar, flera delar bygger på tidigare fattade beslut. Investeringsnivån 2023 motsvarar ca 20,8 % av intäkterna (skatter och stadsbidrag). Ett av målen för god ekonomisk hushållning är att nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 %. Att finansiera investeringar med lån innebär på sikt ökade finansiella kostnader. Luleå kommun väljer att göra en stor satsning på barn och unga under planperioden, dels i form av både skolbyggnader men även lekplatser och säkra skolvägar.

Respektive nämnd tar beslut om vilka investeringar som ska genomföras, men utförandet av investeringarna ansvarar stadsbyggnadsnämnden till största delen för.

Följande större investeringar prioriteras för 2023–2025;

Skattefinansierade investeringar 2 004 miljoner kronor

- Exploatering av nya arbetsplatsområden på Hertsöfältet, Dalbo, Rutvik Södra och Ektjärn, nytt bostadsområde Hertsöheden, samt fortsatt utbyggnad av bostadsområden på Dalbo och Kronandalen
- Reserverat medel under perioden för ny skolstruktur inkl. sporthallar och övriga ytor
- Avsatt medel för nya gruppboenden
- Reinvesteringar av fastigheter
- Reinvesteringar av gator, vägar, belysning, gång- och cykelvägar
- Reserverat medel under perioden för energieffektiviseringar
- Avsatt medel för Hertsö badhus

VA-verksamhetens investeringar 956 miljoner kronor

- Fortsatta investeringar för vatten och avlopp: Östra länken, Uddebo och Råneå samt reinvesteringar i verk och nät.

Budgeterad resultatnivå och behovet av investeringar innebär för perioden 2023–2025 en beräknad upplåning på 1 467 miljoner kronor.

Tabellerna nedan visar fördelningen i investeringsbudgeten

Investeringsbudget 2023-2025 (tkr)	År 2023	År 2024	År 2025	Summa	
Skattefinansierad verksamhet inkl exploatering	738 650	748 850	516 550	2 004 050	
Avgiftsfinansierad verksamhet, VA	378 680	337 100	240 200	955 980	
Summa	1 117 330	1 085 950	756 750	2 960 030	

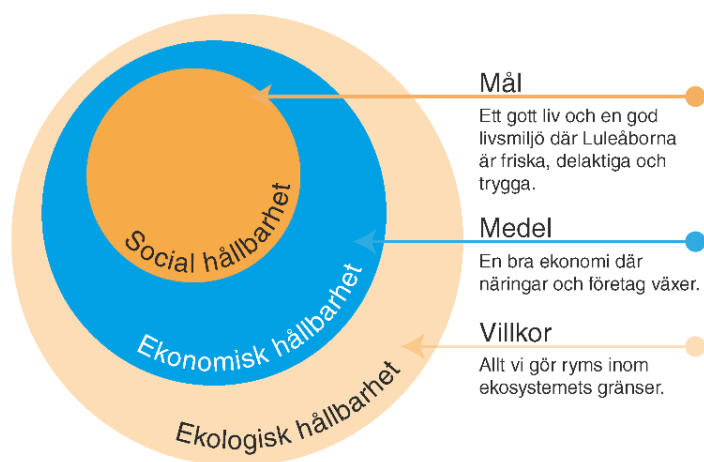
Nämnd/ förv 2023-2025 (tkr)	Verksamhetsanp	Nyinvesteringar	Reinvesteringar	Exploatering	Summa	VA-verks
KS/Kommunstab		139 500	30 000		169 500	
KS/Arbetsmarknadsförv		600			600	
KS/Räddningstjänst			14 250		14 250	
Barn- och utbildningsn	15 000	808 300	40 500		863 800	
Kultur- och fritidsnämnd		108 900	50 850		159 750	
Miljö- och byggn		1 500			1 500	
Socialnämnd		105 000			105 000	
Stadsbyggnadsnämnd		119 700	658 850	-88 900	689 650	955 980
Summa	15 000	1 283 500	794 450	-88 900	2 004 050	955 980

Bilaga: Så styrs Luleå kommunkoncern och Årets planerings- och budgetprocess

Så styrs Luleå kommunkoncern

Styrsystemet

Grunden för styrsystemet är Vision Luleå 2040 och de övergripande målen till 2040 som tillsammans med vår översiktsplan gör den långsiktiga och hållbara utvecklingen tydlig. Definitionen av hållbar utveckling är beskriven i Vision Luleå 2040. Hållbar utveckling har tre delar ömsesidigt beroende av varandra; social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Alla delar av hållbarhet är lika viktiga.

Från globalt till lokalt

Med de nio övergripande målen visar vi vårt sätt att omhänderta de globala målen i Agenda 2030. Vi har integrerat de globala målen i våra lokala mål som kommunfullmäktige beslutat om. Politiker styr utifrån de mål de sätter upp och ger signaler om de resultat som de förväntar sig att kommunens verksamheter ska uppnå. Alla nio övergripande mål följs upp och redovisas i en "närvärldsrapport" varje höst.

De globala målen syftar till att leda världen till en fredlig och hållbar utveckling, de antogs i september 2015 på FN:s toppmöte i New York. De globala målen är den internationella agendan för en hållbar utveckling. Luleå kommun är deltagare i Glokal Agenda 2030 tillsammans med andra kommuner och regioner, arbetet leds av Svenska FN-förbundet.

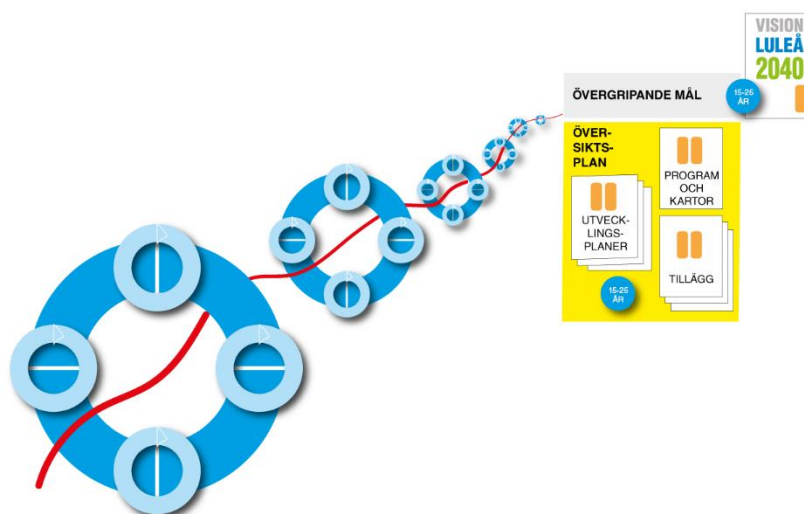

Bilden visar förhållandet mellan våra övergripande mål till 2040 och de globala målen i Agenda 2030

Styrningens delar

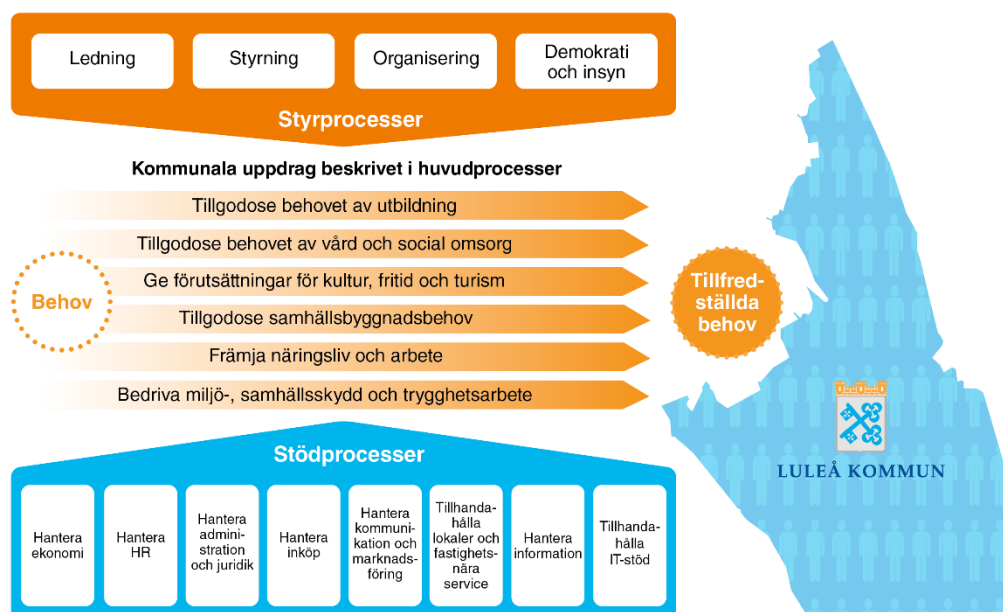
Vårt långsiktiga perspektiv från Vision Luleå 2040 och de övergripande målen tas om hand med hjälp av en strategisk plan och budget i det korta tidsperspektivet. Verksamhetsplaner visar de mål och mått som behövs för att gemensamt nå den mer långsiktiga utvecklingen.

Bilden visar den röda tråden från vision och övergripande mål till den årliga processen med planering och uppföljning. Den årliga processen ligger i det fyråriga mandathjulet.

Varje år tar kommunen fram en strategisk plan och budget inför nästa år där det framgår vad vi ska nå och hur pengarna ska fördelas. Alla kommunala verksamheter har egna verksamhetsplaner där de visar hur arbetet ska ske för att Luleå kommun ska nå målen och klara budgeten.

I styrmodellen ingår också ett arbete för att följa upp och utvärdera så att erfarenheter kan tas tillvara. Uppföljningar av strategisk plan och budget sker två gånger under året med delårsrapporter och en årsredovisning presenteras när året är slut.

Kommunens uppdrag beskrivs i tre typer av processer.

Styrprocesserna beskriver uppdragen att leda genom olika funktioner och strukturer.

Huvudprocesserna beskriver uppdragen att ge bättre tjänster till de vi finns till för.

Stödprocesserna beskriver uppdragen som gör att arbetet fungerar effektivt.

Tillitsbaserad styrning och ledning

Styrningen ska bygga på ett förtroendefullt samspel och öppna upp för dialog mellan politiker och tjänstepersoner, mellan chef och medarbetare och mellan kommunen och dess invånare, företag och organisationer. För att ytterligare utveckla samspelet har Luleå kommun börjat ett arbete för att nå en ännu mer tillitsbaserad styrning och ledning. En styrning och ledning som vilar på tillit är en viktig pusselbit i vårt utvecklingsarbete för Framtidens Luleå.

Tillitsbaserad styrning innebär en förskjutning av fokus från traditionell, formell styrning till en starkare betoning på kultur och ledarskap. Det betyder också ett nytt sätt att följa upp verksamheten, exempelvis i dialoger om hur det har gått och hur vi kan få de resultat vi vill ha.

Invånaren i fokus

Vi sätter invånarens upplevelse och kunskap i fokus. Vi anpassar hjälp och stöd efter invånarens behov.

Positiva förväntningar

Vi strävar efter att lita på andra, visa omtanke och ha positiva förväntningar

Nära och samordnat stöd som förenklar för kärnverksamheten

Våra staber och andra stödfunktioner ger stöd till ledare och medarbetare på ett serviceinriktat och professionellt sätt, i både administrativa och psykosociala frågor

Öppenhet och involvering

Vi strävar efter öppenhet genom att dela information, välkomna oliktankande och respektera kritik

Delegera och skapa handlingsutrymme

Vi delegerar befogenheter och mandat så att handlingsutrymmet i mötet mellan medarbetare och invånare ökar. Vi involverar invånare och medarbetare i beslut på högre nivå.

Se helheten

Vi tar ett aktivt och gemensamt ansvar för helheten och samarbetar över gränserna för att lösa vårt gemensamma uppdrag.

Livslångt lärande

Vi utvecklar våra kunskaper och premierar kompetensutveckling. Vi baserar arbetet på vetenskap och beprövad erfarenhet

God etik

Vi respekterar och verkar för grundläggande demokratiska och rättsliga principer

Långsiktigt hållbara lösningar

Vi gör det som håller på lång sikt och som kan lösa flera utmaningar samtidigt

Bilden visar de nio principerna som beskriver vad tillitsbaserad ledning och styrning innebär för Luleå kommun

Årets planerings- och budgetprocess

Analys och rapporter som underlag

Planeringsprocessen inför 2023–2025 startade med underlag i form av tre rapporter: omvärldsrapport, uppföljning av övergripande mål till 2040 (närvärld) och redovisning av resultat i årsredovisningen (invärld).

De tre rapporterna har kompletterats med andra underlag, inspel från framsynsdag samt presentationer av nämnders och bolags resultat och utmaningar. Detta har sammanställts till ett utkast till planeringsförutsättningar. Allt material presenteras på hemsidan. [Strategisk plan och budget 2023 - Luleå kommun \(lulea.se\)](https://www.lulea.se/plan-och-budget-2023)

Utkastet är tillgängligt och blir ett förslag

Utkastet har behandlats av kommundirektörens ledningsgrupp. Därefter har förslaget presenterats för ledamöterna i budgetutskottet i mitten av april.

Under april månad har förslaget varit tillgängligt för partigrupperna för att ge möjligheten att förbereda egna inspel inför beslutet.

Förutsättningarna är klara

I slutet av april fastställer budgetutskottet planeringsförutsättningarna. Efter beslutet är förutsättningarna klara och de ska användas som underlag för planering och budgetarbete i nämnder och styrelser. I september lämnar förvaltningar och några av de kommunala bolagen in konsekvensbeskrivningar av de preliminära budgetramarna.

Förslag till strategisk plan och budget

Planeringsdialoger med nämnder och Luleå Kommunföretag samt samordningsdag för kommunala bolag och förvaltningar bidrar till ett förslag till strategisk plan och budget. Förslaget presenteras för budgetutskottet i oktober.

Strategisk plan och budget är klar

Kommunfullmäktige fastställer en strategisk plan och budget i november. Efter beslutet ska nämnder och styrelser göra eventuella justeringar och ta fram slutlig version av sina verksamhetsplaner.

I januari 2023 är den strategiska planen med budgeten för året komplett.

